

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

-

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Kommentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

Lakiluonnoksen 110 §:n 3 momentin mukaan, jos hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu siten kuin 78 §:n 3 momentissa säädetään, kaavaa koskevassa valituksessa ei saa vedota siihen, että hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointi on suoritettu puutteellisesti. Kun lakiehdotuksen 78 § 3 momentissa säädetään kaavan todennäköisesti merkittävien vaikutusten arvioimisesta rakentamisen kustannuksiin asemakaavaa laadittaessa, on 110 § 3 momentin viittaus kyseiseen lainkohtaan epäselvä.

Lakiluonnoksen 114 §:n 1 ja 3 momentit, jotka liittyvät valitusoikeuteen asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä, ovat muutoksenhaun näkökulmasta tulkinnanvaraisia ja voivat hidastaa valitusasioiden käsittelyä hallintotuomioistuimissa, mikä on myös tuotu esiin esitysluonnoksen vaikutustenarvioinnissa. Se, onko asemakaava yleiskaavan ohjausvaikutuksen mukainen (1 momentti), voi olla hyvin tulkinnanvaraista sekä vaatia koko lainkäyttökokoonpanon arviointia ja kannanottoa jo siinä vaiheessa, kun prosessin edellytyksiä tutkitaan. Myös yhteisöjen valitusoikeutta koskeva 3. momentti sisältää tulkinnanvaraisia esikysymyksiä, joihin lainkäyttökokoonpanon on niissä tilanteissa, joissa yhteisö ei ole tehnyt muistutusta kaavaehdotuksesta, otettava kantaa jo siinä vaiheessa, kun prosessin edellytyksiä tutkitaan. Tulkinnanvaraisten pykälien nojalla tehtävä valitusoikeuden tapauskohtainen arviointi hallintotuomioistuimissa, voi olla ongelmallista muun muassa oikeusturvanäkökulmasta.

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentti luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Yleisten siirtymäsäännösten puuttuessa epäselväksi jää vireillä olevien kaavojen osalta (126 §), koskeeko pykälä myös hallintotuomioistuimessa valituksen kohteena olevia kaavoja. Voimassa olevia kaavoja koskevan siirtymäsäännöksen (129 §) osalta jää epäselväksi, koskeeko se myös ennen maankäyttö- ja rakennuslain voimaan tuloa hyväksytyjä kaavoja.

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsiksi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Mäki Riikka
Vaasan hallinto-oikeus